

Izhaja vsak dan, udi ob nedeljah in praznikih, jutraj. — Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu. — Neprankirana pisma se ne sprejemajo, rokopolji se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. — Lastnik konsorcij lista Edinosti. — Tisk tiskarne Edinost. — Naročnina znaša na mesec L 3.—, pol leta L 18.— in celo leto L 36.—. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 10 stotink. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov min po 20 stot; osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po 40 stot., oglasi denarnih zavodov min po 80 stot. Mali oglasi po 10 stot. beseda, najmanj pa L 1.—. Oglase sprejema inšerati oddelček Edinosti. Naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti. Uprava in inšerati oddelček se nahajata v Trstu, ul. sv. Frančiška As. 22.

Mirovna konferenca.

Mirovna pogodba izročena bolgarski delegaciji.

PARIZ, 19. (S.) Čim so bolgarski delegati vstopili v dvorano v Quay d'Orsay, je Clemenceau vstal in izjavil, da je seja otvorjena. Nato je izročil bolgarskim delegatom mirovno pogodbo in jih opozoril, da se jim določa 25-dnevni rok za predložitev tozadevnih pripomb.

PARIZ, 19. (S.) Danes jutraj se je vršila na Quay d'Orsay izročitev mirovnih pogojev bolgarski delegaciji. Načelnik bolgarske delegacije Feodorov, je sprejel pislo in izjavil, da se je Bolgarska vrgla v nesmiselno vojno, prisiljena od neke proklete moči. Razumemo vso našo veliko odgovornost. Zgodovina bo povedala, ali je bila vsa politika kralja Ferdinanda in Radoslavova samo nasilje na bolgarskem narodu. Toda ni vsa krivda na naši strani. Velika večina naroda je nedolžna in samo bolgarska država je odgovorna. Bolgarska pripoznava, je nadaljeval Feodorov, svoje napake in prestopke in bo kaznovala brez usmiljenja tiste, ki so jih izvršili, brez ozira na njihov čin. Obzljujemo, da se je naš narod vsled vladnega nasilja bojeval proti svojim sosedom na strani, ki je bila proti zvezi pravice in demokracije. Pravica naroda se ne more uničiti. Zavezniki so to po pravici postavili izven vsakega napada; mi prosimo za to pravico. Nismo vedno hodili po dobri poti, toda naše izkustvo mladega naroda, ki se je koma rešil dolgotrajnega suženjstva, ni bilo kos vsem dogodkom, ki nam jih je prinesla zgodovina. Vlada ni poslušala našega glasu, toda, ko je bilo naše gibanje prosto, je bil naš ideal vedno zakonit in čist. Slonel je, kakor tudi sedaj sloni na podlagi pravice, ki jih je dala narodom zgodovina, etnografija, tradicije in mednarodne pogodbe. Predložili smo te pravice s posebnimi notami, in tuji narodi brezdvomne merodajnosti potrjujejo, da jih prizadejati narodi prosijo. Zastojni zahtevajo naši današnji sovražniki, da se te pravice poide s pogodbenimi in dogovori; oni ne morejo nikakor zmanjšati njihove važnosti.

Zmešnjava, ki je nastala po balkanskih dogodkih l. 1913., je bila kriva, da smo naredili napako, katere breme sedaj čutimo.

Cestoljublje, ki ga kaže bolgarski narod napram vsem tujcem, ki so prišli, da mu pri- nesemo dobroto kulture, trgovine in industrije, napravi za organizacijo in napredek v notranjosti jamčijo zadostno, da bo Bolgarska od- prla vsem moralnim in gospodarskim vpli- vom, ki bi jih mogli pomagati, da se zopet dvigne. Naši sosedji so lahko gotovi, da ne bo Bolgarska, ko je zopet dobila svojo prosto voljo, imela druge želje, nego željo za pravo in čist slog. Feodorov je spominjal, da je bolgarska vlada, podpirana od volje naroda, prevzela leta 1912. inicijativo za balkansko zvezo. Izjavljamo, je pripomnil, v imenu bol- garkega naroda in v imenu vseh tistih, ki imajo pravico, da ga zastopajo, da je Bolgar- ska pripravljena, da vzpostavi s svojimi so- sedji vse zveze, ki se bodo smatrale za po- trebne za trajno slogo na Balkanu in za sve- totni mir. Feodorov je končno prosil konfe- renco, naj prihrani bolgarskemu narodu su- ženstvo, naj izboljša pravičnino in naj mu do- voli sredstva za obnovitev majhne države v zakonitih mejah, ki so jih začrtale enkrat za vselej zgodovina, etnografija in mednarodne določbe. Če bi se pa tem pravicam ugo- varjalo, zahtevamo ljudsko glasovanje.

Agencija »Stefani« nam je dala tako nepo- polno poročilo o mirovni pogodbi z Bolgarsko, da je ne moremo priobčiti, dokler ne dobimo natančnejših poročil.

Pogovor o reškem vprašanju med Clemen- ceauom in Scialojem.

PARIZ, 18. Senator Scialoja, ki zastopa Tittonija, je imel sncoti s Clemenceauom po- govor o reškem vprašanju.

Jugoslovanska novinarska zveza.

ZAGREB, 13. Danes popoldne je imelo hrvatsko novinarsko društvo skupščino, na kateri je bil izvoljen novi odbor. Za predsed- nika je bil izvoljen Toni Šlegel in je bil od- bor pooblaščen, da izdela načrt za osnutje jugoslovanske novinarske zveze. Nadalje je bila sprejeta resolucija, ki zahteva od kra- ljevske vlade ukinitve cenzure in svobodo tiska.

Reško vprašanje.

Uradno poročilo o reških dogodkih.

RIM, 19. (S.) Nič novega v Reki. General Badoglio je sprejel predsednika reškega ita- lijanskega narodnega sveta, dr. Grossiccha. Vlačilec z reško zastavo, oborožen s strojni- cami in arditisti posadko, je ustavil in pre- iskal francoski parnik, ki je vozil živila za francoske čete, in mu potem dovolil nadalje- vanje vožnje.

V Dalmaciji se je nekoliko jugoslovanskih prostovoljcev prošlo noč poskušalo izkrcati na ozemlju, zasedenem po naših četeh. Od- ločni takojšnji ukrepi vojaških in pomorskih oblasti so preprečili ta poizkus že v začetku.

Wilson ostane pri svojem.

LONDON, 17. Urednik »Tribune« je vprašal v Washingtonu enega izmed Wilsonovih taj- nikov, kaj pomenja, da Wilson še vedno ni odgovoril na italijansko-francosko-angelski predlog za rešitev reškega vprašanja. Dobil je naslednji odgovor: »Niso mi znani vzroki te zakasnitve in ne poznam pomembnosti tega dogovora treh zaveznikov, o katerem govore pariski brzojavke in ameriški listi, toda to vem, da je predsednik Wilson že pred nekol- iko časa izrekel članom konference o vpra- šanju Reke in Dalmacije svojo zadnjo be- sedu.«

GRENSKA KAPLJA...

RIM, 18. »Tribuna« in »Epoca« pričbujeta, da se nahaja princ Aimone, spetski vojvoda, sin vojvo- de D'Aoste, na Reki. Princ Aimone je pridelen oddelku hidrovolantov. Povrnil se je iz Kavkaza dne 25. avgusta. Nato je dobil dopust. V minist- rstvu za mornariko so danes dvomili o resničnosti te vesti, ker je znano, da je princ Aimone odpo- val proti Angliji, da ostane tam na počitnicah z vojvodinjo D'Aosta. Z druge strani se zopet ko- vori, da so ga videli te dni v Postojni, iz česar bi se dalo sklepati, da je odšel na Reko.

RIM, 18. »Massaggero«. Nitičjevo glasilo, javlja, da predstoji Wilsonov prihod v Evropo in priob- čuje žalostno vest iz Londona, da Wilson ni še poslal povoljnega odgovora na zavezniki pred- log in da ga bržkone tudi ne bo. Wilson da bržko- ne ne bo menjal svojega stališča radi D'Annunzio- jevega čina. Wilson bo najbrž odgovoril na ita- lijansko-francosko-angelski predlog šele po dokon- čani razpravi v senatu o mirovni pogodbi. Na po- dlagi izida te razprave bo izrekel svoje končno- veljavno mnenje.

Govori se, da sta Francija in Anglija priprav- leni držati svojo obljubo za udeležitev dogovo- ra, o katerem smo poročali, tudi v slučaju ame- riškega odpora. Toda, ali bo Italija mogla anekti- rati Reko s privolenjem Anglije in Francije, a brez privolenja Zedinjenih držav?

v ono trdno skrinjo. Dravi odpotujeva. Ko se zmrzati, pride deček, ki ponese skrinjo v Ilico v Tandarićevo hišo, in ti pojdi žnjim in pazi na skrinjo. Zlekleni sobe in ne reci ni- komur nič. Pri Tandariću bom čakal s ko- čijo.

— Kam pojdeva? — je vprašala Lena.

— To ni tvoja stvar, — se je odrezal od- dvetnik.

— Ali pridete k obedu?

— Ne. Obedoval bom pri lekarnarju, da uredim stvar zaradi Marine poroke, o kateri sem ti pripovedoval snoci.

— Dobro je.

— Torej da ne pozabiš ničesar. Da, daj mi dve stekleničici rozolije in pištolo.

— Rozolije? Pištolo?

— Daj, ti povem.

Lena je prinesla stekleničici, ki ju je od- vetnik vtaknil v žep. Prepričal se je še, da je pištola nabita, in je odšel. Ko je opravil nekaj majhnih opravkov, je krenil v Novo Vas in tam stooil naravnost v hišo, kjer je stano- val Petričević. Na dvorišču je vprašal nekega dečka:

Danes se ponavlja položaj, ki sta pred nekoliko meseci Clemenceau in Lloyd George po dolgem razpravljanju izjavila, da bosta spoštovala lon- donsko pogodbo, pri kateri pa Orlando in Sonnino nista mogla vztrajati vsled odločnega Wilsono- vega odpora.

Neki bivši član naše delegacije v Parizu nam je pripovedoval, da je vzklik polbrlano nekega dne, po dolgi razpravi o odsko, lajah za žrtve v lon- donski pogodbi: »Dobro, zasedli bomo vseeno Reko in jo bomo anektirali. Bodo li poslate Zedi- njene države ladje v reško pristanišče, da bom- bardirajo naše zasedbene čete? Wilson mu je hlad- no odgovoril: Naredite samo. Zedinjene države ne pošljejo sploh nobene ladje.

Naglasil je zadnji dve besedi, kakor bi hotel reči: ne bomo poslali v Italijo več ničesar.

Orlando ni pozabil teh Wilsonovih besed, ko so mu njegovi tovariši v Rimu predlagali avtoanek- sijo Reke. In tako je ta predlog padel.

Koliko se je za Italijo ta trda nujnost izpreme- nila danes, da si ne osovraži Zedinjenih držav, da ne izstopi iz Zveze narodov?

Privolitev Clemenceaua na Lloyd Georgea, da pripade mesto Reka Italiji, je sicer čin dobrega prijateljstva in plemenite pravičnosti, andaljuje »Messaggero«, toda neizmerno bi jima bilo hval- ležno, če bi sklonila tudi Wilsona ena to privolitev, ker njegova privolitev je neobhodno potrebna. Ker če bi Italija bila v stanu ne ozirati se na Zedi- njene države, bi ne bila čakala doslej z aneksijo Reke, kakor bi tudi ne bila dovolila zaveznikom, da poskušajo okrniti ključne londonske pogodbe, ki nosi njihov podpis.

Nekateri trče, da nam ni treba ameriških posojil, da dobimo lahko zadosti žita iz Argentine, — a vsak zna, da je ta republika odklonila posojilo celo — Angliji; drugi zopet govore, da nam premog pošlje Nemčija, — a pozabljajo, da Nemčija ni ni- kakor svobodna v svojem gibanju in da tripi tudi sama pomankanje premoga, tako da ne more dr- žati obvez, ki jih je podpisala v Versaillesu.

Toda Italija se ne vlada, zaključuje list, z od- merki romantične poezije in z gospodarskimi pu- stlovčinami.

Zato bomo čakali začne Wilsonove besede, preden se vdamo veselju radi italijansko-francos- ko-angelskega dogovora, ki nam zagotavlja Reko do neke mere... a nam ne jamči za drugo.

»Epoka« piše njen poročevalec iz Pariza o re- šitvi reškega vprašanja takole: »Gre za končno- veljavno rešitev, a ne za začasnno. Morala bi se ustvariti svobodna država, ki bi ne določala o svoji usodi potom ljudskega glasovanja, ki bi bila neavtizirana, kakor leva obal reke Rena, in bi imela ista voljaka jamstva. To bi se vse izvršilo neovisno od italijanske nadvlade nad Reko, ki jo je priznal Clemenceau dne 1. septembra, a Lloyd George na sestanku v Clairefontaineju. Manka še vedno privolitev Wilsona, kateremu je bil dogovor predložen.

Pričakuje njegovega odgovora so zavezniki poverili Italiji nalogo, da uredi reško razmere.

Nel — prodajna oseba, ki je pridelenja konfe- renci, — izjavila, da treba upoštevati težave, s katerimi se morajo boriti zavezniki države. Če bi se sprejel D'Annunziojev čin kot dovršeno dej- stvo, bi gotovo našla tudi Grčija narodnega ju- naka, ki bi ustvaril dovršeno dejstvo v Traciji, Srbija za Radgona in Celovec, Rumunska za Ba- nat, a Českoslovska za Tešin.

Konferenca torej lahko reši reško vprašanje v smislu, ki ga želi italijansko javno mnenje, toda edinele po D'Annunziojevem odhodu iz mesta. Druga- de človek domneva, da bo vsak grabil, kar more, ter bomo izpremenili Balkan zopet v bojšči.

Konferenci ne ostane torej nič drugega, nego da ostane trdo na svojem stališču, ali pa da se razide.

»Giornale d'Italia«, Sonninoovo glasilo, ugotavlja, da bi bila Reka izgubila svoj italijanski značaj, če bi ne bil D'Annunzio izvršil svojega podjetja, in smatra, da je to podjetje dalo povod pospešitvi predložitve zaveznikiškega dogovora Wilsonu. List se nato vprašuje, kakšen vpliv ima ta italijansko- francosko-angelski dogovor glede reškega vpra- šanja na preostali del jadranskega vprašanja ter pravi: »Priznanje reškega italijanstva tvori pose- ben del, to je pušča nerešeno vprašanje Dalmacije (posebno usoro Zadra, Šibenika in otokov), ali pa je bila rešitev plemenitega bratskega mesta plačana z žrtvovanjem drugih italijanskih krajev, ki pričakujejo na drugi obali Jadranskega morja s strahom v duši svoje usode.

Na žalost so naše tozadevne informacije zelo pesimistične; ker, kakor se vidi, bi bila Zadar in Šibenik končnoveljavno izgubljeni za Italijo, in morda ne samo Zadar in Šibenik. Res namerava Tittoni doseči posebna jamstva za te naše brate obsojene pod jugoslovanski jarefni, toda na vsak način bi bil del naših narodnih zahtev neopovrgli- vo izgubljen. Z drugimi besedami sta Tittoni in Nitti zamenjala tisti del londonske pogodbe, ki je ščitil naše pravice in naše interese na Jadranu, s popolno rešitvijo reškega vprašanja.

Nadaljnje Wilsonove izjave o Zvezi narodov.

SAN FRANCISCO, 19. (S.) Wilson je po- dal nadaljnja pojasnila na vprašanja o Zvezi narodov. Rekel je, da ni nevarnosti, da bi imela Anglija premoč nad Zedinjenimi drža- vami pri glasovanju, ki se bo vršilo v Zvezi narodov, ker se mora skloniti večina sklepov enoglasno. Wilson je pripomnil, da ščiti čl. 10. pogodbe Zveze narodov kitajsko inte-

gralnost in da podpira morebitno vzpostavi- tev tujih narodov v tej državi. Predsednik je končno zanikal, da bi se mogle uporabiti ameriške čete za posredovanje v inozemstvu ali za poltlačevanje izgrediv brez kongresove privolitve.

General Pershing v poslanski zbornici.

WASHINGTON, 19. (S.) Generala Pershin- ga so sprejeli v zbornici poslanci, ki so bili prisotni v polnem številu, da mu pokažejo hvalne čete za posredovanje v inozemstvu ali za poltlačevanje izgrediv brez kongresove privolitve. Pershing je izjavil v odgovoru na pozdravni govor svoje občudovanje zavezni- kov, njihove vztrajnosti v prvih treh letih vojne, ki je omogočila pomoč Zedinjenih drža- v. Pershing je razum tega izrazil željo, da bi ostali vsi narodi v miru združeni, kakor so bile v vojni njihove vojske.

Vojna proti boljševikom.

LONDON, 18. (S.) Zakasnelo. Listi poro- čajo: Od minulega avgusta so ujele čete pri Arhangelsku in v Murmanskiju 4000 vojakov in zaplenile 29 topov. Sibirska ofenziva se na- daljuje z uspehom, toda pri Orineju in To- bolsku so dosegli boljševiki več uspehov. Vsled umika južne vojske prodirajo boljševiki ob turkmentski železnici od Aktiabska do Holke. Vsled tega je bila vzpostavljena zveza med Rusijo in Turkestanom, zelo bogato in važno zemljo, ker jo bodo boljševiki lahko izkoristili za prehrano.

Domnevan dogovor med Jakonsko in Nemčijo neresničen.

RIM, 18. (S.) Japonsko poslanstvo poroča: Neki rimski list je menil v eni svoji objavi, da raz- krile obstoj dogovora med Japonsko in Nemčijo. Japonsko poslanstvo odločno zanika obstoj take pogodbe, ki je sicer zelo nesposobno sestavljena. Da se dokazuje popolnoma neresničnost, naj služi dejstvo, da je Japonec Otchida že več časa in še vedno minister v Aji in da je bil Japonec Kato — zdi se, da se misli na gospoda Tkata — pred 15 leti minister v Bruslju in je bil imenovan samo julija meseca t. l. za posebneza komisarja pri vladni admiralu Kolčaka. Omenjeni Kato je prišel v Pariz kot navaden častnik proti koncu jama- rila t. l. in se je nahajal v Tokiju v času dolo- čenem za podpis domnevnega dogovora. Dobro je, ako dostavimo, da ni prišel v zadnjih letih nobeden drug Kato v Evropo. Kar se tiče Nemca Von Rosena, se zdi, da je širili te neresnične vesti hotel namamiti na barona Rosena, kateri je bil ruski pooblaščenec v Bortsmouthu in je umrl pred nekoliko leti. Nemec Rosner je bala znani avstrijski Renner, ker se ne pozna druga politika osebnosti, ki bi imela tako ime. Sicer pa ni to pr- vič, da se razširjajo take tendenciozne, neresnične vesti. Japonska, ki je v svetovni vojni vestno iz- polnjevala svoje dolžnosti napram ententi, je po- nosna, da more jasno dokazati svojo lojalnost, ka- tero je vedno izkazovala in katero hoče izkazovati tudi v bodočnosti.

Zbližanje med Rusijo in Nemčijo.

DUNAJ, 18. »Vorwärts« vodi še vedno veliko pronagajajo za zblizanje z Rusijo. Scheidemann se nahaja v Švici, da začne pogajanja z boljševiki- mi odposlanci.

Izgon tuincev z Dunaja.

CURIH, 18. V treh dneh poteče rok, ki je dovoljen tujcem, da zapustijo Dunaj. Ukrep, ki je formalno naperjen proti tujcem solah, je v resnici ukrepen z namenom, da se Dunaj reši mnogo galskih bovincov, ki so v vojni zapustili svoje domove in zbežali pred Rusi. Ko je Avstro-Ogrska zopet začasnno osvojila te zemlje, se niso povrnil domov, temveč so našli ostali na Dunaju. Njihova domovina je sedaj Poljska, ki ima dolžnost, da jih sprej- me. Toda Poljska ne kaže prevelikega nav- dušenja in ljubezni do teh novih državljanov, ki so skoraj vsi židje, preklupčevalci najnižje vrste.

Poljska vlada je poslala nemškoavstrijski vladni noto, v kateri protestira proti povrnitvi teh nezaključljivih državljanov. »Arbeiter Zei- tung« polemizira s poljsko vlado in naglašja, da so vse države po polomu monarhičje soro- jele svoje državljane, in če so ti državljani židje, nižje vrste, ni povoda, da bi se ne sprej- ali. »Arbeiter Zeitung« izključuje seveda, da bi ta ukrep imel morda protizidovski značaj, toda dunajski antisemiti so ga sprejeli z zado- voljstvom in delajo vse mogoče, da bi se tudi točno izvršil.

Vračanje nemškoavstrijskih ujetnikov v do- movino.

CURIH, 18. »Neues Wiener Tagblatt« piše, da se nemškoavstrijski vojni ujetniki nepre- kidno vračajo. Italijanska mislija v Innsbrucku je sporočila nemškoavstrijskim oblastim, da se bo odslej pošiljalo pet vlakov na dan z vojnimi ujetniki. Vprašanje je samo, če bodo mogle avstrijske železnice tolik promet pre- nesti.

Karel Habsburški odide na Špansko.

CURIH, 18. Bivši avstrijski cesar Karel zapusti baje Švico in odide na Špansko. »Journal de Geneve« poroča z Madrida, da se pripravja Magdalenin grad v Santanderju za stanovanje bivšega avstrijskega cesarja z družino.

Avstrija odklonila izročitev Bele Kuhna.

DUNAJ, 18. Avstrija je odklonila izročitev Bele Kuhna.

Ali je londonska pogodba razveljavljena?

Trst, 19. septembra.

V današnjem jutranjem »Lavoratoru« či- tamo naslednjo brzojavko:

»Rim, 18. sept.

Tittoni se je vrnil iz Pariza, dovršivši svojo nalogo. Razveljavila se je italijansko-franco- sko-angelska pogodba, ki je podrejala Reko pod hrvatsko vrhovno oblast, in se je sklenil do- stovor z entento, da Reka pripade pod ita-

lijansko vrhovno oblast. Če pristanejo Zedi- njene države na to, bo vse tako; toda če tudi ne pristanejo, se vendar praktično izvrši ta dogovor. Naravno je, da je bolje, biti v prija- teljskih odnosih z Zedinjenimi državami za- radi drugih zvez in razlogov. Stvarno je treba priznati, da je Tittoni dosegel svoj uspeh, če se upošteva poniževalni položaj prejšnjega odposlanstva. D'Annunziojevo podjetje je pri- šlo v slabem, neprimernem trenutku in je silno otežilo ameriškansko odobritev. Tittoni bi bil, kakor je bilo napovedano, moral go- voriti v soboto. Zbornica pa je odgodila svoje delo na sredo. Tittoni potemtakem izprego- vori v sredo. Misli se, da se je ta odgoditev izvršila po Tittonijevi želji, da bi govoril v mirnejšem razpoloženju, po razjasnitvi reške- ga vprašanja in prispetju Wilsonovega odgo- vora. Jutri bo Tittoni poročal v ministrskem svetu.

Zelo bi želeli, da bi nam cenzura ne črtala naslednjih izjavljanj, in da ji olajšamo vest, naj povemo odkrito, da je naše ljudstvo — česar morda italijanske oblasti ne vedo — v poli- tičnih stvareh tako dobro poučeno, da bo znalo čitati tudi belo liso, ki jo morda na- pravi cenzorjev svinčnik preko vsega, kar je bilo napisano tu doli.

Torej! Clara pacta, boni amici!

Ne prisegamo na »Lavoratorjevo« poročilo; vendar pa predpostavljamo, da je resnično, in zato gradimo na njegovo glavno predpo- stavko naslednje zaključke. »Lavoratorjevo« poročilo pravi: »E' stato annullato il patto italo-franco-inglese ponente Fiume sotto la sovranità della Croazia« — »Razveljavila se je italijansko-francosko-angelska pogodba, ki je podrejala Reko pod hrvatsko vrhovno oblast.« In kaj je rečeno s temi besedami?

Reka je prisodila Hrvatski takojimenovana »londonska pogodba«, ki so jo sklenile An- gleska, Francoska in Italija kot predpogoj vstopa Italije v vojno na strani ententnih velevlasti, ki so bile dotlej Angleska, Fran- coska in Rusija, in jim je bila pridružena kot manjša vlast tudi Srbija, katera pa ni nikdar ne podpisala niti priznala londonske pogo- de. Amerika tedaj ni bila nikakor soudele- žena. Londonska pogodba je bila skup ita- lijanskih zahtev, za katerih izpolnitev so jam- čile sopolisnice: Angleska, Francoska in Rusija; kako? Razdeljivo ali nerazdeljivo? Pač nerazdeljivo, kajti po izstopu Rusije ste Angleska in Francoska enako jamčili za iz- polnitev pogodbenih obveznosti, kakor prej celota vseh treh obvezank. Če pa je bilo jamstvo nerazdeljivo, je tem boljše, da je prav tako tudi nerazdeljiva vsebina pogo- de same, kajti pogodba bi ne bila pogodba, če bi ne bila vezana na določeno vsebino, ki je neokrnjiva celota. Pogodba mora pasti sama po sebi, ako se odkri del njene neokrnjive celote. In ta neokrnjivost del pogodbene celote je — reško vprašanje. Z odkritvijo reškega vprašanja pada potemtakem vsa londonska pogodba!

Treba pa je poleg tega, iz samega bistva »pogodbe« izhajanega zaključka upoštevati še drugo dejstvo, ki je v stvari še tem odločil- nejšo. Izvršitev »londonske pogodbe« je bila vezana na zmago ententnih vlasti v svetovni vojni. Zmaga je prišla;

PODLISTEK

Ilirjeva oporoka.

Av gust Senoa. — Prevedel M. C—E.

Zenska je vsa prepadla izpustila čuvajevo roko in potem, kriknivši, kakor da bi ji bil kdo porinil nož v srce, udarila z glavo ob zid in se zgrudila na tla.

— Laž, laž! Prokleta laž! Vsi me goljufate, vsi me varate! — je še zakricala in se one- svečila.

Čuvaj je položil kopje na tla, vzdignil žens- ko, ji obraz obrnil proti mesecu in pošepe- tal:

— Sveti Bog in Mati Božja! Saj je vendar tista vesela, bogata vdova Jaga!

— Lena! — je dejal drugega jutra Jelusić svoji gospodinji, — vzemi možje za zlatini to- lara in bankovci, svojo in mojo najpotrebnej- šo obleko in nekoliko perila ter deni vse to
